

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/158/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123232106
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5123232106.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyne spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v spore žalobcu: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom A. X, B., proti žalovaným: 1/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, E. E., 2/ F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, B., obidvaja zastúpení: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, 3/ ČSOB Poist'ovňa, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava, IČO: 31 325 416, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 13C/48/2023-90 zo dňa 25.4.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaným 1/ až 3/ proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. konanie v časti o zaplatenie sumy 313,32 Eur zastavil; vo výroku II. vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku III. žalovaným 1/ až 3/ proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Právne vec posúdil v zmysle ust. § 420, § 427 a nasl., § 438, § 442 ods.1, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a Čl. 8 Základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 150 ods. 1, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP.

3. Východiskovo konštatoval, že pasívna legitímácia žalovanej 1/ je daná v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka v dôsledku zavineného porušenia povinnosti vyplývajúcej jej zo zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Pasívna legitímácia žalovaného 2/ vyplýva z princípu objektívnej zodpovednosti v zmysle § 427 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitou povahou tejto prevádzky. Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. OZ nevyklučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa ustanovenia § 420 ods. 1 OZ, ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti, v danom prípade konkrétne žalovaná 1/ ako vodič nedala prednosť v jazde v zmysle pravidiel cestnej prevádzky podľa zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Zároveň ide o prípad, keď prevádzateľ a osoba, ktorá v čase nehody riadila motorové vozidlo, sú dva rozdielne subjekty. Ustanovenie § 427 a nasl. OZ o osobitnej zodpovednosti nie je vo vzťahu k všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 OZ špeciálnym ustanovením, ale obe skutkové podstaty stoja vedľa seba. Poškodený sa tak môže domáhať škody voči prevádzateľovi dopravného prostriedku podľa § 427 OZ na základe objektívneho princípu a proti vodičovi dopravného prostriedku podľa § 420 OZ na základe zodpovednosti založenej na predpokladanom zavinení. Aj keď pri požičaní vozidla (ako je tomu v danej veci, keď žalovaný 2/

požičal osobné motorové vozidlo žalovanej 1/ a táto spôsobila dopravnú nehodu), zostáva naďalej zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla prevádzateľ (§ 427 OZ), nie je vylúčené, aby poškodený úspešne uplatnil nárok na náhradu škody priamo voči vodičovi (§ 420), ktorý si auto požičal a spôsobil škodu v dôsledku porušenia konkrétnej právnej povinnosti. Žalobca ako aktívne legitimovaný poškodený teda môže nárok na náhradu škody uplatniť súčasne proti prevádzateľovi (žalovanému 2/) i vodičovi dopravného prostriedku (žalovanej 1/), pričom ide o prípad pasívnej solidarity, konkrétne o spoločnú a nerozdielnú zodpovednosť za tú istú škodu podľa ust. § 438 OZ.

4. Škoda na zdraví poškodeného (žalobcu) a vecná škoda podlieha poisťnému krytiu z povinného zmluvného poistenia podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného 3/, platí že, poisťovňa a škodca (žalovaní 1/ a 2/) zodpovedajú na základe rôznych právnych titulov, preto ide o prípad nepravej pasívnej solidarity (preto je obligatórne určené v petite, že plnením jedného záväzok druhého v tomto rozsahu zanikne). Vzhľadom na to, že zdrojom záväzku škodcu na náhradu škody je zodpovednosť za škodu (§ 427, resp. § 420 OZ) a zdrojom záväzku poisťovateľa plniť z povinného zmluvného poistenia je poisťná zmluva, nemôže súd škodcu a jeho poisťovateľa zaviazat' na solidárne (spoločne a nerozdielne) splnenie záväzku.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca si v konaní uplatnil nasledovné nároky v celkovej výške 176.707,46 Eur:

- na náhradu mzdy dvoch zamestnancov a vlastné náklady ako osoby samostatne zárobkovo činné vynaložené v období od 13.06.2019 do 31.05.2023 v celkovej výške 155.120,40 eur,

- na náhradu zaplateného nájomného, zaplatenej elektrickej energie a plynu v jeho podnikateľskej prevádzke v období od 13.06.2019 do 30.06.2021 v celkovej výške 19.459,78 eur,

- na zaplatenie sumy 647,20 eur, ktorý žalobca skutkovo vymedzoval ako rozdiel medzi nákladmi na vyhotovenie odborného vyjadrenia č. 112/2022 znalca A. G. I. a sumou 50 eur, ktorú žalovaný v rade 3/ zaplatil,

- na zaplatenie sumy 405,20 eur, ktorý žalobca skutkovo vymedzoval ako doplatok na bolestnom, pričom má ísť o rozdiel medzi vyplateným bolestným na základe lekárskeho posudku A. J. a medzi znaleckým posudkom A. I.,

- na zaplatenie sumy 313,32 eur titulom vecnej škody na motorke žalobcu,

- na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 761,56 eur (za obdobie od 06.10.2021 do 11.05.2022 zo sumy 25.365,52 eur).

6. Nároky uplatnené žalobcom, s výnimkou nároku na zaplatenie úroku z omeškania, vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, ktorým je súd viazaný, súd prvej inštancie právne posúdil ako nároky na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Akcentoval, že všetky zákonné predpoklady občianskej zodpovednosti za škodu v intenciách ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka musia byť splnené súčasne. Ak chýba čo i len jeden z nich, nemôže dôjsť k vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu. V ďalšej časti odôvodnenia poukázal na ust. § 150 ods. 1 CSP a Čl. 8 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zdôrazňujúc, že strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. S povinnosťou tvrdenia úzko súvisí povinnosť dôkazná a dôkazné bremeno.

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ ide o nároky na náhradu škody, ktoré žalobca skutkovo vymedzoval ako náklady na mzdu zamestnancov, svoje náklady ako osoby zárobkovo činné, náklady na nájom, dodávku elektrickej energie a plynu v celkovej výške 174.580,18 eur, súd prijal záver, že žalobca ani jediným relevantným dôkazom nepreukázal čo i len jeden zo zákonných predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti žalovaných 1/ až 3/ za ním tvrdenú škodu. Neuniesol teda dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo, súd tak žalobu v tejto časti zamietol pre nepreukázanie základu a výšky týchto nárokov. Možno ešte na okraj dodať, že pokiaľ ide o nároky uplatnené titulom nákladov na nájom, dodávku elektrickej energie a plynu, tieto sú uplatnené až absurdným spôsobom.

8. Pokiaľ ide o nárok vo výške 647,20 eur, ktorý žalobca skutkovo vymedzoval ako rozdiel medzi nákladmi na vyhotovenie odborného vyjadrenia č.112/2022 znalca A. G. I. a sumou 50 eur, ktorú

žalovaný 3/ zaplatil, aj tento nárok súd vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko takéto vyjadrenie žalovaný 3/ od žalobcu nepožadoval, nebol podkladom pre vyplatenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, takže ide neúčelne vynaložené náklady, a žalobca ani nepreukázal, či vôbec túto sumu uhradil. Žalobca ani v prípade tohto nároku neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo, súd tak žalobu aj v tejto časti zamietol pre nepreukázanie základu a výšky tohto nároku.

9. Vo vzťahu k nároku, ktorý žalobca skutkovo vymedzoval ako doplatok na bolestnom vo výške 405,20 eur, pričom má ísť o rozdiel medzi vyplateným bolestným na základe lekárskeho posudku A. J. a medzi znaleckým posudkom A. I., súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnou argumentáciou žalovaného v rade 3/, nakoľko v zmysle § 9 ods. 7 Zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, platí, že keď poškodený utrpel súčasne viacero poškodení zdravia, hodnotí sa bolesť za každé osobitne, a tieto sa následne sčítavajú. Ak sa však poškodenie zdravia vzťahuje na ten istý orgán, či končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za stratu orgánu či končatiny. A práve tak tomu je v danej veci, kedy aplikovaná mala byť položka 218 - amputácia, odňatie pravého predkolenia maximálne v rozsahu 180 bodov, a nad tento rozsah už žiadne ďalšie odškodnenie v súvislosti s poškodením tej istej končatiny priznané byť nemôže.

10. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodný aj uplatnený nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 761,56 Eur, ktorý má právny základ ust. § 517 ods. 1 a 2 OZ, a ktorý žalobca skutkovo vymedzoval tak, že žalovaný 3/ mu síce vyplatil sumu 25.365,52 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, avšak až dňa 11.05.2022. Tento nárok totiž súvisí s nárokmi, ktoré si žalobca uplatňoval v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 13C/39/2021. Žalobca pred podaním žaloby v konaní 13C/39/2021 si u žalovaného 3/ tento nárok neuplatnil. Následne podal žalobu bez vyčíslenia nárokov na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, avšak bez relevantných dôkazov a dokladov, ktoré by preukazovali jeho výšku. Akonáhle žalovaný 3/, avšak až od súdu, obdržal tieto dôkazy a doklady, bezodkladne pristúpil k plneniu. Je potrebné zdôrazniť, že tento nárok ako taký, si žalobca v konaní sp.zn. 13C/39/2021 neuplatnil, teda tento nárok v uvedenom konaní nebol prejednávaný, avšak predmetná otázka sa v tomto konaní riešila a všetky tieto skutočnosti sú žalobcovi dobre známe už z konania sp. zn. 13C/39/2021.

11. Súd prvej inštancie napokon konštatoval, že v časti o zaplatenie sumy 313,32 Eur titulom vecnej škody na motorke žalobcu, súd konanie zastavil pre späťvzatie žaloby.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie na základe ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP, konštatujúc, že žalovaní 1/ až 3/ mali vo veci plný úspech, na zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 313,32 Eur nesie procesné zavinenie žalobcu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalovaným 1/ až 3/ proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

13. Včas podaným odvolaním domáha sa žalobca zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Namietá, že v rozsudku súdu prvej inštancie absentuje presvedčivé odôvodnenie, ktoré by relevantne vyhodnotilo argumenty žalobcu. Súd prvej inštancie rovnako neuviedol, prečo odmietol vykonať žalobcom navrhovaný dôkaz – vypracovanie znaleckého posudku, o takomto návrhu žalobcu nerozhodol žiadnym procesne prípustným spôsobom. Znalecké dokazovanie navrhol žalobca za účelom preukázania základu a výšky žalobcom uplatneného nároku.

15. Žalobca sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že v danom prípade nezistil splnenie predpokladov pre priznanie náhrady škody a poukazuje na to, že protiprávnym úkonom bolo konanie žalovanej 1/, ktorá sa dopustila trestného činu ublíženia na zdraví, za čo bola právoplatne odsúdená. Spôsobenie škody vysvetľoval žalobca v podanej žalobe ako aj na pojednávaní tak, že pred dopravnou nehodou podnikal prevádzkovaním nočného klubu, v ktorom bol sám zamestnaný, teda nemal žiaden náklad na mzdu ani odvody za zamestnancov. Keďže utrpel vážne zranenie nohy, pre ktoré sa stal čiastočne invalidným, stratil spôsobilosť na vykonávanie fyzickej činnosti. Nechcel zrušiť svoje podnikanie, keďže bolo zdrojom jeho príjmu, preto bol nútený zamestnať v podniku pracovníka, najskôr jedného a s odstupom času aj druhého. Za týchto pracovníkov odvádza odvody a rovnako dostávajú aj mzdu. Tieto náklady uhrádzal žalobca a teda je evidentné, že došlo k úbytku na jeho majetku, keďže na uvedené používal aj svoje úspory. Príčinná súvislosť medzi konaním žalovanej 1/ a spôsobenou škodou je evidentná, nakoľko pokiaľ by žalovaná 1/ nezavinila dopravnú nehodu, neutrpel by žiadne zranenie. Vo svojom podniku by teda naďalej pracoval iba sám.

16. K názoru súdu prvej inštancie, že nároky uplatnené titulom nákladov na nájom, dodávku elektrickej energie a plynu, uplatnil až absurdným spôsobom, žalobca uviedol, že nároky uplatnil v súlade so skutkovým stavom veci, keďže doložil súdu poplatky, ktoré bol povinný uhrádzať za energie a nájom v súvislosti s prevádzkovaním podniku. Pred nehodou mal otvorené každý deň, pretože po nehode

zo začiatku zamestnával iba jedného pracovníka, ten mu pokryl len polovicu pracovných dní. Energie a nájom však musel hradiť v plnej výške, a teda sumu, ktorú sám žiadal od žalovaných, vyčíslil ako polovicu nákladov, ktoré musel vynaložiť mesačne, avšak kvôli jeho zdravotnému stavu nemohol polovicu mesiaca prevádzku mať otvorenú. Na pojednávaní chcel súdu vysvetliť, ako dospel k tomuto výpočtu, avšak súd mu to neumožnil.

17. Odvolateľ ďalej uvádza, že pokiaľ ide o právny názor súdu prvej inštancie, vyslovený v bode 31. rozsudku, ten sa podľa jeho názoru nesprávne stotožnil s argumentáciou žalovaného 3/, kde poukázal na ust. § 9 ods. 7 zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Správne podľa mienky žalobcu malo byť aplikované ust. § 3 ods. 4 daného zákona, v zmysle ktorého, ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť, ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať. V prípade žalobcu nešlo o žiadne duplicitné uplatnenie nároku, ale o nárok, ktorý vznikol až po skončení liečenia.

18. Ďalej odvolateľ uvádza, že považuje za neprípustné, aby ako poškodený znášal poplatok za vyhotovenie lekárskeho posudku A. I., keďže žalovaná 3/ plnila práve na jeho základe.

19. Žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť argumentujúc, že žalobca ani jediným dôkazom nepreukázal čo i len jeden zo zákonných predpokladov vzniku občiansko-právnej zodpovednosti žalovaných 1/ - 3/ za ním tvrdenú škodu. Súd prvej inštancie svoj rozsudok náležite odôvodnil. Žalovaným 1/, 2/ sa k meritu veci ani nedá vecne vyjadriť, nakoľko v tomto štádiu konania v podstate stále nevidia a ani len netušia obsah subjektívneho práva a základné črty škody, ktoré sú meritom tejto veci. Z uvedeného vyplýva, podľa mienky žalovaných 1/ a 2/, že absentuje aj kauzálny nexus tvrdeného porušenia povinnosti a vzniku škody, tak ako bola žalobcom uplatnená.

20. Žalovaný 3/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, argumentujúc, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal že by uhradil náklady na elektrinu, plyn, nájomné a už vôbec nepreukázal, že by zamestnával 2 zamestnancov počas deklarovaného obdobia (13.6.2019 - 31.5.2023) a z toho dôvodu, že by bol vyplácal ich mzdy. Predmetné žalovaná 3/ od svojho prvého vyjadrenia sporila, na čo žalobca vôbec nereagoval, nepredložil ani nenavrhol žiadne dôkazy v tomto smere a tak neunesol ani svoje základné dôkazné bremeno ohľadne samotnej existencie takýchto nákladov a ich len deklarovanej, avšak spornej výšky. Ešte aj na prvom pojednávaní bol na to žalobca opätovne upozornený žalovanou 3/ a fakticky i sudkyňou, avšak nereagoval tým, že by chcel(navrhoval) uvedené predložiť resp. že by niečo navrhoval. Žalobca pritom vedieť musel, že nepreukázanie existencie týchto nákladov bude v jeho neprospech, no aj tak neučinil nič na ich predloženie, pričom je zjavné, že bolo v jeho možnostiach a schopnostiach predložiť dôkazy (napr. výplatné pásky a výpisy z účtov) resp. ich prípadne navrhnúť, ale nestalo sa tak. Taktiež žalovaná 3/ od počiatku žalobcu žiadala, aby predložil daňové priznania, čo však opäť neučinil. Žalobca nepreukázal, že by mu nejaký zisk ušiel ani to, že by sa nejak zmenšil jeho majetok, takéto okolnosti nemožno prezumovať, ale musia byť preukázané ako základné atribúty prípadného nároku. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou súdu. Súd však nemôže pochybiť, ak vykoná dôkaz, ktorý nie je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a presne tak tomu je v prípade žalobcu. Pokiaľ nie sú osvedčené ani základné predpoklady toho, čo sa za škodu (ušlý zisk) označuje, a to rozhodne neboli, potom akýkoľvek navrhovaný dôkaz prostredníctvom znaleckého posudku nemohol byť relevantný. Žalobca svoju žalobu založil na skutkovom základe, že mu titulom náhrady označovanej náhrady škody prináležia najmä tieto nároky: mzdy zamestnancov 155.120,40 Eur, náklady na nájomné 16.359 Eur, náklady na elektrinu 1.244,67 Eur a náklady na plyn 1.856,11 Eur. Tento skutkový základ pritom nemôže znalec meniť. Za týchto okolností by prípadné ustanovenie znalca nezistilo žiadne nové skutočnosti, keďže znalec by len zrátal sumy deklarované žalobcom, lebo tam niet čo skúmať, pričom to, či sa náklady reálne vynaložili, nie je otázka na znalca. Znalec nemôže zodpovedať ani právne otázky (čo konkrétne má byť škodou/ušlým ziskom). Zisťovanie skutkového stavu bolo v súlade s koncepciou sporového konania ukončené aj ako dôsledok (procesná sankcia) nedostatočnej procesnej aktivity žalobcu resp. jeho pasivity. Žalovaná 3/ sa domnieva, že sa súd žalobcu na prvom pojednávaní pýtal, či žiada nejaký dôkaz vykonať, ten ale nič nenavrhol, aj na margo toho, potom súd uplatnil koncentračnú zásadu, uvedené nie je zaznamenané v zápisnici, možno ale vypočuť záznam z diktafónu z pojednávania 29.2.2024. V kontexte zákonných ustanovení nemožno za škodu ani ušlý zisk považovať náklady na podnikanie (nájom, energie resp. iné poplatky spojené s užívaním predmetu nájmu) ani mzdy zamestnancov, čo súd prvého stupňa správne vyhodnotil. Náklady v podobe nájmu a nákladov na energie (plyn, elektrina) resp. iné poplatky spojené s užívaním predmetu nájmu sú bez akejkoľvek príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou resp. ujmu

na zdraví. Tieto by žalobca ako podnikateľ musel vynakladať bez ohľadu na to, či by došlo k dopravnej nehode resp. či by utrpel ujmu. Takýto druh nákladov nemôže byť oprávneným nárokom a musí byť zamietnutý. V súvislosti s Covidom -19 boli prevádzky od marca 2020 do leta 2022 často uzavreté resp. podliehali reštrikciám a teda už len z tohto dôvodu negenerovali často žiaden zisk, pričom prevádzka žalobcu nemohla byť v tomto smere výnimkou. Otázne je, či žalobca v danom období nezískal od štátu kompenzácie. Pokiaľ sa jedná o náklady v podobe náhrady mzdy za 2 zamestnancov, tieto nároky rovnako len ako nákladová položka nič nevypovedá o ušlom zisku a nie je ani náhradou škody. Taktiež nie je vôbec preukázané a žalovaná 3/ sporí: že by žalobca označené osoby po uvedený čas zamestnával, že by bol náklady ceny práce reálne uhradil. V neposlednom rade je neprijateľné, aby namiesto pôvodne jedného zamestnanca (ak ním sám žalobca vôbec v minulosti bol, čo rovnako nepreukázal) bolo prácu nutné nahrádzať dvoma zamestnancami. Napokon ani žiadne zmenšenie majetku preukázané nebolo. Uvedené položky sú bez akejkoľvek príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou resp. ujmu na zdraví.

21. Ušlým ziskom môže byť len strata očakávaného prínosu, inak povedané len rozdiel medzi ziskom pred poškodením zdravia a po ňom za predpokladu, že tento možno dať do príčinnej súvislosti. Zo žiadnych dokladov predložených žalobcom nevyplýva, že by pred nehodou vôbec dosahoval zisk. Žalovaná 3/ žiadala od žalobcu predložiť daňové priznania za obdobie od r. 2016 až do žaloby, čo žalobca neučinil. Zo žiadnych dokladov predložených žalobcom nevyplýva, že by sa jeho majetok zmenšil, pretože len ním deklarované údajné náklady bez akejkoľvek väzby na dosahované príjmy (tie absolútne opomína), nemožno vnímať ako škodu. Nelogické je i tvrdenie žalobcu, že namiesto seba musel zamestnať 2 iných zamestnancov, ktorých mzdy si uplatňuje a popritom ešte tvrdí, že aj tak nemohol mať otvorené celý deň a preto si navyše ešte uplatňuje 1/2 výdavkov na nájom a energie. Žalobca si zrejme zamieňa skutočnosť, že sa súd nestotožnil s oprávnenosťou jeho nárokov s tým, že mu nemalo byť umožnené vysvetlenie výpočtu nárokov. Nepravdivé je tvrdenie žalobcu o tom, že by mu súd na pojednávaní neumožnil vysvetliť ako dospel k výpočtu polovice uplatnených výdavkov na nájom a energie, pretože jednak toto žalobca na pojednávaní uviedol, v druhom rade to mal opísané v žalobe a v treťom rade ani vo svojom odvolaní neuvádza žiadne iné skutočnosti ako tie zo žaloby. S poukazom na uvedené je preto správny záver súdu o tom, že neboli naplnené zákonné predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, keďže o škodu sa nejedná (tá nevznikla) a nie je daná príčinná súvislosť s dopravnou nehodou.

22. K nákladom spojeným s vyhotovením odborného vyjadrenia č. 119/2022 A. I. uvádza žalovaná 3/, že odborné vyjadrenie A. I. odpovedalo podľa zadania na tri otázky, dve z nich ale pre uplatnenie nároku nebolo potrebné riešiť /1. poškodenia zdravia v dôsledku nehody všeobecne ako ani 2. hodnotenie SSU, ktoré už bolo vyplatené na základe iného lekárskeho posudku/. Odborné vyjadrenie si poisťovňa nevyžiadala. Poškodený je povinný preukázať výšku škody v súvislosti s uplatneným nárokom „Bolestné“ a činiť tak spravidla vyhotoveným lekárskeho posudkom. V zmysle § 7 ods. 1 zákona 437/2004 Z.z. „lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárskeho posudok..“ tento by pre potreby uplatnenia bolestného postačoval, čo žalobca vedel, lebo predtým doložil len lekárskeho posudok, na základe ktorého mu bol vyplatený nárok.

23. Žalobca v súdom stanovenej lehote repliku k vyjadreniam žalovaných 1/, 2/ a 3/ nepodal.

24. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitímovaný účastník konania (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie pri aplikácii § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

25. K odvolacej námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd udáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia, musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/163/2015 zo dňa 17.03.2016). V danom prípade okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky.

26. Odvolací súd udáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp.zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Odvolacia námietka týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie tak nemohla obstať, rovnako ako ani argument o porušení práva na spravodlivý proces.

27. Odvolateľ namieta záver súdu prvej inštancie obsiahnutý v bode 29. rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie základu a výšky nárokov, ktoré skutkovo vymedzil ako náklady na mzdy (aj odvody – pozn. odvolacieho súdu) zamestnancov, svoje náklady, ako osoby samostatne zárobkovo činné (priemerná mzda za obdobie 13.06.2019 - 30.06.2021 - poznámka odvolacieho súdu), náklady na nájom, elektrickú energiu a plyn. Odvolateľ akcentuje, že na preukázanie resp. ustálenie výšky škody navrhol znalecké dokazovanie, s ktorým návrhom sa súd prvej inštancie nijak procesne nevyporiadal.

28. Odvolateľ uvádza, že pred dopravnou nehodou podnikal prevádzkovaním nočného klubu, v ktorom bol sám „zamestnaný“, nemal žiadny náklad na mzdu a odvody za zamestnancov. Keďže utrpel vážne zranenie nohy, pre ktoré sa stal čiastočne invalidným, stratil spôsobilosť na vykonávanie fyzickej činnosti. Nechcel však zrušiť svoje podnikanie, nakoľko bolo zdrojom jeho príjmu, preto bol nútený zamestnať v podniku pracovníka, najskôr jedného a s odstupom času aj druhého. Za týchto pracovníkov odvádza odvody a rovnako dostávali mzdu. Došlo teda k úbytku na majetku žalobcu, keďže za uvedené obdobie používal svoje úspory. Príčinná súvislosť medzi konaním žalovanej 1/ a spôsobenou škodou je evidentná, nakoľko pokiaľ by žalovaná 1/ nezavinila dopravnú nehodu, neutrpel by žiadne zranenie a naďalej by vo svojom podniku pracoval len sám.

29. Prioritne považuje k uvedenej argumentácii žalobcu odvolací súd za potrebné uviesť, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie náhrady mzdy a odvodov nie je tzv. skutočnou škodou, ale mohol by byť posudzovaný ako ušlý zisk žalobcu.

30. Skutočná škoda a ušlý zisk predstavujú samostatné zložky tvoriace obsah pojmu škoda. Občiansky zákonník však rovnako, ako pri pojme škoda, neposkytuje žiadnu definíciu, čo je skutočnou škodou alebo ušlým ziskom. Ustálená judikatúra tieto pojmy vysvetľuje tak, že za skutočnú škodu považuje takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou. Ak je poškodený vlastníkom veci, zahŕňa jeho majetkový stav, hodnotu veci a v dôsledku jej straty, odňatia alebo zničenia dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu, práve o hodnotu tejto veci. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré by bolo treba vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu, prípadne, vo vyvážení dôsledkov plynúcich z toho, že nedošlo k uvedeniu do predošlého stavu. Naproti tomu ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastavenom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré bolo možno odôvodnene očakávať, vzhľadom na pravidelný priebeh vecí, ak by nedošlo k škodovej udalosti.

31. Zmieňovaný žalobcom uplatnený nárok by teda v zmysle vyššie uvedených právno-teoretických postulátov mohol byť posudzovaný v rámci kategórie ušlého zisku. Pri určení výšky ušlého zisku je potrebné potom vychádzať zo sumy, ktorú by za normálnych okolností – nebyť škodovej udalosti (protiprávneho konania žalovanej 1/) získal poškodený (žalobca) zo svojej činnosti s prihliadnutím na náklady, ktoré by musel na dosiahnutie týchto výnosov vynaložiť.

32. Nakoľko doktrína vysvetľuje ušlý zisk ako majetkovú hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch, ktorá na rozdiel od skutočnej škody spočíva v tom, že nedošlo k rozmnoženiu (zväčšeniu) majetku poškodeného, ktorú by poškodený mohol odôvodnene, t.j. dokladovateľným spôsobom očakávať vzhľadom na bežný (pravidelný) normálny chod vecí, musia substancované tvrdenia poškodeného zahŕňať nielen čiastkové tvrdenia o tom, aký zisk dosahoval bežne poškodený (žalobca) pred vznikom škodovej udalosti, ale aj aký zisk by bolo možné očakávať pri pravidelnom chode vecí.

33. Občiansky zákonník nestanovuje kogentné pravidlá, akým spôsobom je súd povinný postupovať pri zisťovaní výšky ušlého zisku podnikateľa (samostatne zárobkovo činné osoby). Vždy je však nutné ozrejmiť, aký tu bol stav pred vznikom škody, teda pred tým, ako poškodenému začala vznikať škoda. Spôsob zisťovania výšky ušlého zisku potom v každom jednotlivom prípade závisí od skutkových okolností a tvrdení poškodeného, z ktorých vyvodzuje, že by v žalovanom období dosahoval zisk, o ktorý prišiel.

34. Náklady, ktoré vynaložil podnikateľ na dosiahnutie zisku, získava podnikateľ totiž pri svojej podnikateľskej činnosti späť, pretože na to, aby bol dosiahnutý zisk, musí byť príjem z podnikateľskej činnosti vyšší, než vynaložené náklady. Pri určení výšky ušlého zisku sa teda vychádza z celkových predpokladaných príjmov z podnikania, znížených o predpokladané náklady.

35. Pod ušlý zisk z podnikania, vychádzajúc z uvedených úvah, tak možno zahrnúť aj zníženie zisku z podnikania o prostriedky vynaložené na mzdu alebo iný príjem osoby, ktorá v tomto období vykonávala za poškodeného činnosť na dosiahnutie zisku, zatiaľ čo predtým tieto prostriedky neboli vynakladané (obdobne napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.11.2001, sp.zn. 25Cdo 1920/1999).

36. Žalobca si teda v zmysle vyššie uvedeného neuplatnil nárok, ktorého uplatnenie by nemalo oporu v Občianskom zákonníku, avšak a to je v prejednávanej veci rozhodné (a v tomto smere je žiaduce doplniť argumentáciu súdu prvej inštancie), žalobca celkom rezignoval na bremeno tvrdenia právne relevantných skutočností ohľadne zisku, ktorý dosahoval pred vznikom škody a ktorého dosiahnutie by bolo možné očakávať pri pravidelnom chode vecí, t.j. pokiaľ by k dopravnej nehode nedošlo. Tieto skutočnosti nemôže súd z úradnej moci zisťovať, ale musia byť súčasťou substancovaných skutkových tvrdení vznesených/produkovaných žalobcom v koncentračnej lehote. Pokiaľ žalobca neuniesol bremeno tvrdenia o podstatných, pre rozhodnutie právne významných skutočnostiach z hľadiska hypotézy aplikovanej hmotnoprávnej normy, potom by bolo celkom neúčelné vykonávať znalecké dokazovanie na určenie výšky mzdových nákladov, o ktoré sa mal zisk (žalobcom neidentifikovaný) žalobcu znížiť.

37. V kontexte vyššie uvedeného je potrebné prioritne konštatovať, že súd prvej inštancie síce pochybil, ak žalobcom vznesený dôkazný návrh na nariadenie znaleckého dokazovania opomenul zamietnuť. Toto procesné pochybenie nemohlo mať však žiaden vplyv na vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobcom tvrdené náklady na mzdy a odvody boli žalobcom špecifikované, na preukázanie ich dôvodnosti bolo potrebné predovšetkým označiť/predložiť výplatné pásky, resp. výpisy z účtov, prípadne iné dôkazy/doklady, z ktorých by bolo zrejmé, že tieto náklady boli žalobcom aj reálne deklarovanému zamestnancovi/zamestnancom vyplatené ku dňu podania žaloby.

38. V tomto smere považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že žalobca mal dostatočný priestor do uplatnenia koncentrácie súdom prvej inštancie pre produkovanie právne relevantných tvrdení ohľadne dosahovaného zisku, dokonca žalovaný 3/ „vyzýval“ žalobcu na predloženie daňových priznaní (vyjadrenie žalovaného zo dňa 31.10.2023) za uplynulé roky, mohol si teda žalobca uvedomiť, aké relevantné skutkové tvrdenia jeho žaloba postráda.

39. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že dôkaz daňovými priznaniami by mohol súd prvej inštancie vykonať, len ak by žalobca produkoval skutkové tvrdenia o výške dosahovaného príjmu (dokazovať možno len skutočnosti tvrdené). Napokon je potrebné tiež ozrejmiť, že daňové priznanie samo osebe nie je dôkazom o skutočných príjmoch a výdavkoch v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti. Ďalšou z významných okolností je totiž charakter jednotlivých príjmov a výdavkov uplatnených v priznaní podľa prvotných účtovných dokladov o príjmoch a výdavkoch.

40. Žalobca si ďalej pred súdom prvej inštancie uplatnil nárok na náhradu nákladov na nájom, dodávku elektrickej energie a plyn dôvodiac, že pred nehodou mal otvorené každý deň s tým, že po nehode zo začiatku zamestnával iba jedného pracovníka, ten mu pokryl len polovicu pracovných dní. Energie a nájom však musel hrať v plnej výške, a teda sumu, ktorú žiadal od žalovaných, vyčíslil ako polovicu nákladov, ktoré musel vynaložiť mesačne, avšak kvôli svojmu zdravotnému stavu nemohol polovicu mesiaca prevádzku mať otvorenú.

41. K uvedenej časti uplatneného nároku odvolací súd uvádza, že náklady žalobcu – nájom + energie, by mohli byť nákladom zohľadniteľným v rámci zníženia zisku (ušlého zisku) žalobcu len za predpokladu, že by tieto náklady pred škodovou udalosťou nevynakladal a potreba ich vynaložiť by vznikla v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Obvyklý chod podnikateľskej činnosti žalovaného (prevádzka nočného baru) si nepochybne vyžadovala náklady v podobe nájmu + energií, aj pred vznikom škodovej udalosti, zvlášť v situácii, keď ako žalovaný tvrdil, mal údajne otvorené 365 dní v roku. Pokiaľ žalobca zdôvodňuje, že vo vymedzenom období (za ktoré ich náhradu požaduje) zamestnával len jedného zamestnanca a mohol mať otvorené len pol mesiaca, uvedená skutočnosť by sa mohla odraziť na ušlom zisku zodpovedajúcom obdobiu, po ktoré mohol mať otvorené len „pol mesiaca“. Teda nie na zvýšení nákladovej položky, ale na znížení položky príjmovej/ziskovej. Takto však tento svoj čiastkový uplatnený nárok skutkovo nevymedzil.

42. Odvolateľ ďalej namieťa záver súdu prvej inštancie obsiahnutý v bode 31. rozsudku, keď sa súd prvej inštancie podľa mienky žalobcu nesprávne stotožnil s argumentáciou žalovaného 3/, kde poukázal na ust. § 9 ods. 7 zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Správne ustanovenie aplikovateľné na danú situáciu podľa mienky žalobcu, malo byť ustanovenie § 3 ods. 4 predmetného zákona v zmysle ktorého, ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie

porovnať. Žalobca uvádza, že v jeho prípade nešlo o žiadne duplicitné uplatnenie nároku, ale o nárok, ktorý vznikol až po skončení liečenia.

43. Prioritne, vo vzťahu k uplatnenému nároku na bolestné, ktoré žalobca v žalobe vymedzil ako „rozdiel medzi vyplateným bolestným na základe odborného vyjadrenia K. J. a znaleckým posudkom A. I.“ považuje odvolací súd za potrebné doplniť k argumentácii rozsudku súdu prvej inštancie, že takto vymedzený návrh na bolestnom nie je dostatočne identifikovaný, nie je zrejmé, ktorú konkrétnu položku a jej bodové hodnotenie, žiada žalobca navyše priznať. Opätovne preto aj tento uplatnený nárok nie je dostatočne vymedzený substancovanými skutkovými tvrdeniami. Až z vyjadrenia žalovaného 3/ sa súd „dozvedá“, že odborné vyjadrenie A. I. obsahovalo viacero položiek, ktoré sa týkali tej istej poškodenej končatiny – pravého predkolenia. Jednotlivé výkony v oblasti pravého členka hodnotil A. I., a to každý z nich jednotlivo. A. I. teda pri svojom hodnotení nevychádzal zo vzájomnej súvislosti jednotlivých výkonov v oblasti pravého členka a neaplikoval § 9 ods. 7, čo malo za následok vyššie bodové hodnotenie s rozdielom 20 bodov, práve ktoré si poškodený uplatňuje danou žalobou. Suma 405,20 Eur teda zodpovedá rozdielu 20 bodov.

44. Odhliadnuc od zmieňovaných nedostatočných substancovaných tvrdení, ohľadne uplatneného čiastkového nároku na doplatok bolestného odvolací súd dodáva, že išlo v danom prípade o posúdenie výlučne odbornej otázky. Pokiaľ žalobca na podporu správnosti svojich tvrdení o výške bolestného poukázal na znalecký posudok A. I., zatiaľ čo žalovaný na odborné vyjadrenie K. J. prešlo dôkazné bremeno opätovne na žalobcu, ktorý mal navrhnúť na podporu svojich skutkových tvrdení, doplnenie dokazovania, napr. výsluchom oboch znalcov, resp. ich konfrontáciu, atď. Žalobca doplnenie dokazovania nenavrhol, a tak ani súd z úradnej moci nemohol suplovať nedostatok procesnej aktivity žalobcu, nakoľko by tým zasiahol do princípu rovnosti účastníkov konania.

45. Súd prvej inštancie ďalej nepriznal žalobcovi uplatnený nárok vo výške 647,20 Eur, ktorý žalobca skutkovo vymedzoval ako rozdiel medzi nákladmi na vyhotovenie odborného vyjadrenia č. 112/2022 znalcom A. G. I. a sumou 50,- Eur, ktorú žalovanej 3/ zaplatil. Odvolateľ voči uvedenej argumentácii vzniesol odvolaciu námietku, podľa ktorej považuje za neprípustné, aby ako poškodený znášal poplatok za vyhotovenie lekárskeho posudku, keďže žalovaná 3/ plnila práve na jeho základe.

46. Odvolací súd k danej odvolacej námietke (ktorou je súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný, preto odvolaciemu súdu neprináleží hodnotiť správnosť, resp. nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie z iných dôvodov) uvádza, že v žalobe skutkovo žalobca tento nárok vymedzil ako rozdiel medzi nákladmi na vyhotovenie odborného vyjadrenia č. 112/2022 znalca A. G. I., na základe ktorého si žalobca u žalovaného 3/ uplatňoval listom zo dňa 23.01.2023 nárok na náhradu bolestného.

47. Súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobcu zamietol z dvoch samostatných dôvodov:

Ad 1) z dôvodu, že označený posudok nebol podkladom pre vypracovanie bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto ide o neúčelne vynaložený náklad

Ad 2) žalobca nepreukázal uhradenie požadovanej sumy.

V odvolaní žalobca formuloval konkrétnu a relevantnú odvolaciu námietku, len k dôvodu Ad 1). Skutkový záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého súd prvej inštancie nemal preukázané zaplatenie/uhradenie tejto žiadanej sumy žalobca v odvolacej argumentácii nijak nespochybnil/neoznačil za nesprávny a odvolaciemu súdu mimo rámca odvolacej argumentácie správnosť/nesprávnosť tohto záveru preto neprináleží hodnotiť. Z tohto určujúceho pohľadu potom odvolací súd vyhodnotil odvolaciu námietku ako nedôvodnú, nakoľko bez ohľadu na to, či by žalovaný plnil/neplnil právo na základe označeného odborného vyjadrenia znalca A. I. k vzniku škody, na strane poškodeného by mohlo dôjsť až zaplatením ceny posudku. Kým k zaplateniu nedôjde, nedôjde totiž k úbytku na majetkových hodnotách žalobcu a vzniku skutočnej škody.

48. Na dôvažok odvolací súd dodáva, že žalobca neunesol ani dôkazné bremeno ohľadne svojho tvrdenia, že práve posudok A. I. bol podkladom plnenia od žalovaného 3/, ako tvrdil. Žalovaný 3/ toto skutkové tvrdenie žalobcu účinne poprel (keď uviedol, že posudok od žalobcu nežiadal a plnil na základe lekárskeho posudku A. J.) a žalobca, na ktorého prešlo bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné, ďalšie relevantné argumenty a dôkazné návrhy k tomuto čiastkovému nároku neoznačil.

49. Vo vzťahu k odvolaním napadnutým výrokom o náhrade trov konania a čiastočnom zastavení konania, žalobca neformuloval v žalobe žiadne odvolacie námietky a odvolací súd súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) tieto potvrdil ako vecne správne.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, preto úspešnej protistrane – žalovaným 1/, 2/, 3/ patrí voči nemu nárok na náhradu trov konania tohto štádia konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP.

51. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)
- Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)